EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 9.3.2012
COM(2012) 116 final

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Besluit 2011/734/EU gericht tot Griekenland met het oog op de versterking en verdieping van het begrotingstoezicht en tot aanmaning van Griekenland om maatregelen te treffen om het tekort te verminderen in de mate die nodig wordt geacht om de buitensporigtekortsituatie te verhelpen

TOELICHTING

Bij Besluit 2011/734/EU van de Raad zijn op basis van artikel 126, lid 9, en artikel 136 VWEU maatregelen voor de coördinatie en bewaking van de begrotingsdiscipline van Griekenland en voor de bepaling van richtsnoeren voor het economisch beleid van Griekenland vastgesteld.

De inachtneming van het besluit is niet alleen relevant in het kader van de buitensporigtekortprocedure, maar ook in het kader van de financiering die de eurolidstaten via de EFSF aan Griekenland verstrekken.

De limiet voor het overheidstekort (op ESR95-basis) voor 2011, zoals vastgesteld in het besluit van de Raad, is niet in acht genomen. Voor 2012 heeft de regering een begroting vastgesteld waarin wordt beoogd het bij het besluit van de Raad vastgestelde streefcijfer te halen, en heeft zij maatregelen vastgesteld die tot een verdere vermindering van het tekort in de daaropvolgende jaren moeten leiden.

De bedrijvigheid in 2011-2014 zal volgens de huidige ramingen en prognoses veel zwakker zijn dan bij de vaststelling van de Besluiten 2010/320/EU en 2011/734/EU van de Raad werd verwacht. In februari 2012 heeft de Griekse regering maatregelen aangekondigd om het primaire tekort over 2012 terug te dringen. Daartoe zou onder meer een aanvullende begroting worden vastgesteld. In maart 2012 heeft Griekenland een schuldenruiloperatie uitgevoerd waardoor de rente-uitgaven in 2012 en de jaren daarna fors zijn teruggebracht en de houdbaarheid van de overheidsschuld is verbeterd.

Derhalve moeten de jaarlijkse streefcijfers worden herzien, zulks met behoud van de termijn voor de correctie van het buitensporige tekort. De streefcijfers, die worden uitgedrukt als het primaire saldo in percent van het bbp van -1,0 in 2012, +1,8 in 2013 en +4,5 in 2014, lijken passend gezien de termijn voor de correctie van het buitensporige tekort in 2014 en gezien de noodzaak om de houdbaarheid van de schuld te verbeteren.

Tussen Griekenland en de diensten van de Commissie, de medewerkers van de ECB en die van het IMF is uitvoerig overlegd over de actualisering van de beleidsvoorwaarden van het memorandum van overeenstemming bij het economische aanpassingsprogramma van Griekenland. Daarbij is niet alleen gekeken naar de budgettaire consolidatiemaatregelen, maar ook naar de noodzaak om het groeivriendelijke karakter van deze maatregelen te versterken en de sociale gevolgen tot een minimum te beperken.

De Commissie heeft een aanbeveling voor een Besluit van de Raad tot wijziging van Besluit 2011/734/EU vastgesteld en deze bij de Raad ingediend.

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot wijziging van Besluit 2011/734/EU gericht tot Griekenland met het oog op de versterking en verdieping van het begrotingstoezicht en tot aanmaning van Griekenland om maatregelen te treffen om het tekort te verminderen in de mate die nodig wordt geacht om de buitensporigtekortsituatie te verhelpen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 126, lid 9, en artikel 136,

Gezien de aanbeveling van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Artikel 136, lid 1, onder a), VWEU voorziet in de mogelijkheid specifieke maatregelen ter versterking van de coördinatie en de bewaking van de begrotingsdiscipline vast te stellen voor de lidstaten die de euro als munt hebben.

(2) Overeenkomstig artikel 126 VWEU dienen de lidstaten buitensporige overheidstekorten te vermijden; daartoe is in datzelfde artikel een buitensporigtekortprocedure vastgelegd. Het stabiliteits- en groeipact, waarvan het correctieve deel bestaat in de tenuitvoerlegging van de buitensporigtekortprocedure, verschaft een kader dat, met inachtneming van de economische situatie, het overheidsstreven naar een spoedige terugkeer naar solide begrotingssituaties ondersteunt.

(3) Op 27 april 2009 heeft de Raad overeenkomstig artikel 104, lid 6, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (VEG) besloten dat er in Griekenland een buitensporig tekort bestond.

(4) Op 10 mei 2010 heeft de Raad op basis van artikel 126, lid 9, en artikel 136 VWEU zijn goedkeuring gehecht aan Besluit 2010/320/EU[1] gericht tot Griekenland met het oog op de versterking en verdieping van het begrotingstoezicht en tot aanmaning van Griekenland om maatregelen te treffen om het tekort te verminderen in de mate die nodig wordt geacht om de buitensporigtekortsituatie uiterlijk in 2014 te verhelpen. De Raad bepaalde dat het buitensporige tekort uiterlijk in 2014 gecorrigeerd zou moeten zijn, en stelde jaarlijkse streefcijfers voor het overheidstekort vast.

[1] PB L 145 van 11.6.2010, blz. 6.

(5) Besluit 2010/320/EU van de Raad is diverse malen ingrijpend gewijzigd. Aangezien verdere wijzigingen nodig waren, is dit besluit bij Besluit 2011/734/EU van de Raad[2] op 12 juli 2011 duidelijkheidshalve herschikt.

(6) De bedrijvigheid in 2011-2014 zal volgens de huidige ramingen en prognoses op een veel lager niveau liggen dan bij de vaststelling van de Besluiten 2010/320/EU en 2011/734/EU van de Raad werd verwacht. In 2011 is de economie volgens de ramingen met 6,8 percent gekrompen. Thans gaat de Commissie ervan uit dat het Griekse reële bbp in 2012 met 4,7 percent zal krimpen, in 2013 zal stagneren en in 2014 weer met 2,5 percent zal groeien. Nominaal is het bbp in 2011 met 5,2 percent gekrompen en zal het naar verwachting in 2012 met 5,4 percent en in 2013 met 0,4 percent krimpen en in 2014 met 2,5 percent toenemen.

(7) In februari 2012 heeft de Griekse regering maatregelen aangekondigd om het primaire tekort in 2012 terug te dringen, waaronder de vaststelling van een aanvullende begroting. De Griekse autoriteiten en de diensten van de Commissie hebben deze maatregelen uitvoerig besproken. Daarbij is niet alleen gekeken naar de budgettaire consolidatiemaatregelen, maar ook naar de noodzaak om het groeivriendelijke karakter van deze maatregelen te versterken en de sociale gevolgen tot een minimum te beperken.

(8) In maart 2012 heeft Griekenland een schuldenruiloperatie gelanceerd en uitgevoerd waardoor de schuld en de rente-uitgaven in 2012 en de jaren daarna fors teruglopen en de houdbaarheid van de overheidsschuld verbetert.

(9) In het licht van het bovenstaande blijkt het wenselijk om Besluit 2011/734/EU op een aantal punten, waaronder het budgettaire aanpassingstraject, te wijzigen, zulks met behoud van de termijn voor de correctie van het buitensporige tekort,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Besluit 2011/734/EU wordt als volgt gewijzigd:

1. artikel 1, leden 2) en 3), wordt vervangen door:

"2) Met het aanpassingstraject in de richting van de correctie van het buitensporige tekort wordt de verwezenlijking beoogd van een primair overheidstekort (tekort minus rente-uitgaven) van niet meer dan 2 037 miljoen EUR (1,0 % van het bbp) in 2012 en van een primair overschot van ten minste 3 652 miljoen EUR (1,8 % van het bbp) in 2013 en 9 352 miljoen EUR (4,5 % van het bbp) in 2014. Na de schuldenruil correleren deze streefcijfers voor het primaire tekort/overschot met een algeheel tekort van 14 811 miljoen EUR (7,3 % van het bbp) in 2012, 9 462 miljoen EUR (4,7 % van het bbp) in 2013 en 4 499 miljoen EUR (2,2 % van het bbp) in 2014. Daarmee zal over de periode 2009-2014 een verbetering van het structurele saldo met ten minste 10 % van het bbp tot stand zijn gebracht. De opbrengsten uit de privatisering van (financiële en niet-financiële) activa, alsmede de door de eurolidstaten aan Griekenland betaalde toekomstige inkomsten van

[2] PB L 296 van 15.11.2011, blz. 38.

hun nationale centrale banken uit hun portefeuilles van Griekse staatsobligaties doen geen afbreuk aan de vereiste budgettaire consolidatie-inspanningen en tellen niet mee bij de beoordeling van deze streefcijfers.

3) Het in lid 2 genoemde aanpassingstraject correleert met een jaarlijkse verandering in de geconsolideerde bruto overheidsschuld van -26 954 miljoen EUR in 2012, 6 775 miljoen EUR in 2013 en 1 492 miljoen EUR in 2014.";

2. in artikel 2 wordt na lid 7 het volgende lid ingevoegd:

"7 bis. Griekenland stelt onverwijld de volgende maatregelen vast:

a) een verlaging van de uitgaven aan geneesmiddelen in 2012 met ten minste 1 076 miljoen EUR;

b) een verlaging van de loontoeslagen voor overwerk aan ziekenhuisartsen in 2012 met ten minste 50 miljoen EUR;

c) een verlaging van de aankopen van militair materieel in 2012 met 300 miljoen EUR (contant en leveringen);

d) een verlaging van de bezoldiging van gekozen ambtsdragers en hun medewerkers op decentraal niveau in 2012 met 10 percent en een verlaging van het aantal locoburgemeesters en hun medewerkers in 2013, teneinde in 2012 een bedrag van 9 miljoen EUR en vanaf 2013 een bedrag van 28 miljoen EUR te besparen;

e) een verlaging van de operationele uitgaven van de centrale overheid, en van de verkiezingsgerelateerde uitgaven met ten minste 370 miljoen EUR (ten opzichte van de begroting van 2012), waarvan ten minste 100 miljoen EUR aan militaire operationele uitgaven en ten minste 70 miljoen EUR aan electorale uitgaven;

f) een verlaging van de operationele uitgaven van de decentrale overheid in 2012 met ten minste 50 miljoen EUR;

g) een verlaging van subsidies aan mensen die in een afgelegen gebied wonen, en een verlaging van subsidies aan de verschillende entiteiten die onder toezicht van de ministeries staan, teneinde de uitgaven in 2012 met ten minste 190 miljoen EUR terug te brengen;

h) een verlaging van het publieke investeringsbudget (PIB) in 2012 met 400 miljoen EUR. Deze verlaging van het PIB zal geen gevolgen hebben voor projecten waarvoor medefinanciering uit de structuurfondsen wordt ontvangen (waaronder de TEN-T-projecten);

i) wijzigingen in aanvullende-pensioenfondsen en pensioenfondsen die hoge gemiddelde pensioenen uitkeren of hoge subsidies uit de begroting ontvangen, en verlaging van de overige hoge pensioenen om in 2012 ten minste 450 miljoen EUR (netto, dus rekening houdend met de gevolgen voor de belastingen en sociale bijdragen) te besparen;

j) een verlaging in 2012 van de gezinsuitkeringen aan huishoudens met een hoog inkomen met 43 miljoen EUR;

k) ministeriële besluiten ter voltooiing van de volledige invoering van de nieuwe salaristabel in alle desbetreffende entiteiten, en wetgeving voor de terugvordering van te veel betaalde salarissen met terugwerkende kracht vanaf november 2011;

l) de wijziging van de artikelen 3 en 21 van Wet 4038/2012 waarbij de voorwaarden voor de verlenging van de betalingsregelingen voor achterstallige belastingen en sociale bijdragen zodanig worden herzien dat de regelingen alleen gelden voor bestaande betalingsachterstanden van minder dan 10 000 EUR bij particulieren en minder dan 75 000 EUR bij bedrijven. Belastingbetalers die om een verlenging van een betalingsregeling vragen, moeten de belastingdienst volledige inzage geven in hun financiële situatie;

m) een kaderwet met een grondige herziening van de werking van de secundaire/aanvullende openbare pensioenfondsen, teneinde de pensioenuitgaven te stabiliseren en de budgettaire neutraliteit van deze regelingen, alsmede de houdbaarheid van het stelsel op middellange en lange termijn te waarborgen.";

3. artikel 2, lid 8, wordt als volgt gewijzigd:

a) het bepaalde onder a) en b) wordt vervangen door:

"a) een hervorming van de secundaire/aanvullende pensioenregelingen, zulks in overleg met de Europese Commissie, de ECB en het IMF en gevalideerd door het EU-Comité voor de economische politiek wat betreft het geraamde effect ervan op de langetermijnhoudbaarheid. De parameters van de nieuwe secundaire theoretische toegezegde-bijdragenregeling zorgen op lange termijn voor een actuarieel evenwicht, zoals berekend door de nationale autoriteit voor het actuariaat;

b) een aanpassing van de winstmarges van apotheken en de invoering van regressieve winstmarges om de algehele winstmarge terug te brengen tot onder de 15 percent;";

b) de volgende punten worden toegevoegd:

"c) de afronding van de lopende functionele evaluatie van de sociale programma's;

d) besluiten tot vaststelling van de uitvoeringsverordening voor de centrale autoriteit voor overheidsopdrachten (SPPA). De SPPA begint met haar werkzaamheden in het kader van haar opdracht, doelstellingen en bevoegdheden zoals vastgesteld in de wet op de SPPA en in het actieplan dat in november 2010 met de Europese Commissie is overeengekomen; benoeming van de SPPA-leden;

e) de inventarisatie van de regelingen waarbij de uitkeringen ineens bij pensionering niet in overeenstemming zijn met de betaalde bijdragen, en aanpassing van de uitkeringen;

f) een verlaging van de winstmarges van de farmaceutische groothandel die moeten convergeren naar een bovengrens van 5 percent;

g) de nodige aanbestedingsprocedures voor de invoering van een breed en uniform informatiesysteem voor de gezondheidszorg (e-gezondheidszorgsysteem);

h) de benoeming van alle juridische, technische en financiële adviseurs voor de in 2012 en 2013 door te voeren privatiseringen.";

4. in artikel 2 wordt lid 9, onder a), vervangen door:

"a) de afronding van de evaluatie van de publieke uitgavenprogramma's. Deze evaluatie, waarvoor een beroep wordt gedaan op externe technische bijstand, is gericht op de pensioenen en sociale overdrachten (met dien verstande dat de sociale basisbescherming behouden blijft), op de defensie-uitgaven, met als uitgangspunt dat het defensievermogen van het land niet wordt aangetast, en op een herstructurering van de centrale en de lokale bestuursdiensten. Ook zal nader worden bepaald hoe de farmaceutische uitgaven en operationele uitgaven van ziekenhuizen en de sociale uitkeringen verder worden gestroomlijnd;

b) de vaststelling van een fiscale hervorming om het belastingstelsel te vereenvoudigen, vrijstellingen en preferentiële regelingen af te schaffen en de grondslagen te verbreden, zodat de belastingtarieven geleidelijk kunnen worden verlaagd naarmate de ontvangsten toenemen. Deze hervorming heeft betrekking op de inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting, de onroerendgoedbelasting, de btw en op de sociale bijdragen, terwijl de relatieve belastingdruk van de indirecte belastingen wordt gehandhaafd;

c) de herziening van de juridische waarde van onroerend goed en een betere afstemming ervan op de marktprijzen;

d) de stopzetting van betalingen met contant geld en cheques in belastingkantoren en de vervanging ervan door bankoverschrijvingen zodat het personeel meer tijd overhoudt voor werkzaamheden met een hogere toegevoegde waarde (audits, belastinginning en advies aan belastingbetalers);

e) een verlaging met gemiddeld 12 percent van de "bijzondere lonen" in de publieke sector, waarop de nieuwe salaristabel niet van toepassing is. Deze gaat op 1 juli 2012 in en levert een besparing op van ten minste 205 miljoen EUR (netto, dus rekening houdend met de gevolgen voor de belastingen en sociale bijdragen).";

5. aan artikel 2 worden de volgende leden toegevoegd:

"10) Griekenland neemt uiterlijk eind september 2012 de volgende maatregelen:

a) een ontwerp-begroting voor 2013 op basis van het bij artikel 1, lid 2, vastgestelde streefcijfer voor het primaire overschot;

b) regels en procedures voor gecentraliseerde aankoop-/raamcontracten voor frequente leveringen en diensten op centraleoverheidsniveau met de verplichting voor de ministeries en centraleoverheidsinstanties om op basis van deze contracten aankopen te doen, en facultatief gebruik ervan door de regionale entiteiten.

11) Griekenland neemt uiterlijk eind december 2012 de volgende maatregelen:

a) de definitieve vaststelling van de begroting voor 2013 op basis van het bij artikel 1, lid 2, vastgestelde streefcijfer voor het primaire overschot;

b) wetgeving voor de stroomlijning van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor aanvullende begrotingen.".

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan.

Artikel 3

Dit besluit is gericht tot de Helleense Republiek.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad
De voorzitter